Helena Uhlén
Naturskydd och tillsyn
Naturavdelningen
010-22 36 349

Bildande av naturreservatet Höghult södra i Vetlanda kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Höghult södra, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att

- bevara en äldre talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd med dess biologiska mångfald

Syftet ska nås genom att:

- efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna gammal tall och föryngring av tall och lövträd i talldominerad barrblandskog genom i första hand återkommande naturvårdsbränning

Skälen enligt 7 kap. 5§ MB

Skälen att bilda naturreservatet Höghult södra är områdets äldre talldominerade barrblandskog med hällmarksområden och inslag av lövträd som asp. Tillsammans med naturreservatet Höghult skyddas ett större område med talldominerad barrblandskog och bättre förutsättningar skapas för att långsiktigt bevara tall och naturvärden knutna till tall. En gles och luckig skog med gamla tallar med pansarbark, solbelysta tallstammar, gammal och grov död tallved i soliga och varma lägen ger bra möjligheter för många insekter. Skogshöns och speciellt tjäder behöver talldominerade barrskogar och rovfåglar kan bygga bon i gamla tallar med breda kronor.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5 § MB och med stöd av 7 kap. 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se **Naturreservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Naturreservatsföreskrifter

A. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 5 § MB OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT ANVÄNDA MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller utföra andra skogliga åtgärder eller på annat sätt skada levande eller döda träd
2. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa. Efter tillstånd från Länsstyrelsen gäller undantag för anläggning av markledning längs med befintliga vägar enligt karta bilaga 1.
3. anordna upplag av något slag
4. dika eller dikesrensa
5. bedriva täkt av något slag
6. uppföra byggnad eller anläggning
7. anlägga väg, led, stig, bro, spång eller parkeringsplats
8. framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte på befintliga vägar, enligt karta bilaga 1. Förbudet gäller inte heller för sakägare vid uttransport av fällt vilt med mindre fordon på fastmark.
9. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn. Efter tillstånd från Länsstyrelsen gäller undantag för anläggning av markledning längs med befintliga vägar enligt karta bilaga 1.
10. uppföra stängsel eller annan hägnad
11. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart
12. anlägga åtelplatser för vildsvin eller på annat sätt åtla eller mata vildsvin
13. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växtnäringsämnen. Förbudet gäller ej kalkning av Gårdvedaån.

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 6 § MB OM FÖRPLIKTELSER FÖR ÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av naturreservatet enligt Naturvårdsverkets anvisningar
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid vägkorsningen
3. naturvårdsbränning inom snedstreckat område på karta bilaga 1. Brandrefugiala miljöer som till exempel sumpskog undantas från naturvårdsbränning.
4. de säkerhetsarrangemang som krävs vid naturvårdsbränning

5. åtgärder inom hela naturreservatet för att begränsa gran och gynna föryngring av tall och lövträd som röjning och ringbarkning av gran, markstörning samt tillfällig stängsling
6. bekämpning av för området främmande och/eller invasiva arter
7. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. FÖRESKRIFTER FÖR ALLMÄNHET OCH SAKÄGARE ENLIGT 7 KAP. 30 § MILJÖBALKEN OM RÄTTEN ATT FÄRDAS OCH VISTAS INOM RESERVATET OCH OM ORDNINGEN I ÖVRIGT INOM RESERVATET

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller liggande eller stående levande eller döda träd eller buskar
2. ställa upp husvagn, släpvagn, husbil eller motorfordon
3. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga vägar eller elledningar enligt bifogad karta bilaga 1.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för skötsel av dammanläggningen Höghultström enligt befintlig vattendom. Innan underhållsåtgärder vidtas ska Länsstyrelsen informeras.

Från föreskrifterna undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande för vilka tillstånd erhållits av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller eller kan komma att gälla för området.

Uppgifter om naturreservatet

ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Höghult södra
NVR-id	2046172
Areal	14,4 hektar (ha)
Beslut om Natura 2000	Nej
Kommun	Vetlanda

Socken	Näshult
Lägesbeskrivning	5 km SO om Näshults kyrka
Fastigheter	Höghult 1:7
Fastighetsägarkategori	Enskild
Gräns	Enligt karta, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Höghult södra ligger i direkt anslutning till naturreservat Höghult, i det sydöstligaste hörnet av Vetlanda kommun. Området domineras av äldre talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd som björk och asp. De äldsta träden är ca 150 år gamla. Det finns gott om död ved. Delar av skogen är gles hällmarksskog och andra delar är slutna fuktiga sänkor med gran. Området är småkuperat och delar är blockiga. Skogen har tidigare använts för bete och efter att det upphörde har skogen fått sköta sig själv i stor utsträckning. Området avgränsas i nordväst av Gårdvedaån. Mellan ån och vägen är det gammal inägomark som håller på att växa igen och domineras av medelålders asp. I kanten mot ån är det blött och där växer det pors och björk. De gamla träden i kombination med förekomsten av hänglavar, död ved, tjocka lavmattor på berghällar och block, vattendrag, lövträd mm bidrar till områdets naturvärden. Det finns tjäder i området.

Bakgrund

Naturreservatet Höghult bildades 2006. Det är samma markägare i Höghult och Höghult södra. Arbetet med att skapa ett långsiktigt skydd av Höghult södra inleddes våren 2014 efter att markägaren hade tagit kontakt med Länsstyrelsen och erbjudit oss att skydda även Höghult södra som naturreservat. Områdets avgränsning har tagits fram i dialog med markägaren. I juni 2014 beställde Länsstyrelsen en ersättningsutredning för det berörda området från Värderingsbyrån i Sydost AB. I januari 2015 fick NAI Svefa AB uppdrag om att förhandla om ersättning med markägaren. I november 2015 tecknades ett avtal om intrångsersättning med markägaren.

Samråd enligt 25-26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Vetlanda kommun, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen.

Förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet Höghult södra skickades på remiss den 7 juni 2016 till Vetlanda kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Sveriges Geologiska undersökning (SGU) och flera föreningar. Samtidigt förelades sakägarna att inkomma med yttrande.

Yttrande har inkommit från Vetlanda kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, SGU, Eon Elnät Sverige AB, Hulu-Näshults-Hultingetorps vägsamfällighetsförening och Naturskyddsföreningen i Vetlanda.

INKOMNA REMISSVAR

Vetlanda kommun har inget att erinra mot förslaget.

Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget.

Naturvårdsverket tillstyrker förslaget.

SGU har inga synpunkter på förslaget.

Eon Elnät Sverige AB har framhållit vikten av att föreskrifterna för naturreservatet inte ska hindra normalt underhåll av den högspänningsluftledning som berör området. De har även påtalat att ledningen inte tål hög värme eller gnistbildning vilket gör att de inte kan tillåta naturvårdsbränning i närheten av ledningen. De vill även att det efter tillstånd ska vara möjligt att dra nya elledningar genom naturreservatet.

Hulu-Näshults-Hultingetorps vägsamfällighetsförening har framfört synpunkter om att naturreservatet inte får hindra att träd som står inom 2 meter från vägen ska få tas bort och att vägen ska få skötas med bland annat kantslåtter och dikning.

Naturskyddsföreningen i Vetlanda har inget att erinra mot förslaget och är positiva till att naturreservatet bildas.

Samtliga remissvar har behandlats och delvis beaktats i beslutet eller skötselplanen.

BEMÖTANDE AV INKOMNA REMISSVAR

Det finns ett generellt undantag från föreskrifterna för normalt underhåll av befintliga elledningar och vägar inom naturreservatet. I det undantaget omfattas även ledningsområdet och vägområdet och att man till exempel får använda motorfordon vid normalt underhållsarbete av ledningen.

Beslut och skötselplan har ändrats utifrån Eons synpunkt om naturvårdsbränning nära elledningen och området mellan vägen och ån undantas från möjligheten till naturvårdsbränning.

Föreskrifterna har justerats så att det efter tillstånd från Länsstyrelsen blir möjligt att anlägga ny markledning längs med befintliga vägar inom naturreservatet.

Motivering

BESTÄMMELSER

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området
1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

BEDÖMNING

Länsstyrelsen arbetar med de av riksdagen beslutade miljömålen. Naturreservatsbildning av Höghult södra bidrar till miljökvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt- och djurliv”.

Tillsammans med naturreservatet Höghult bidrar bildandet av Höghult södra till att ett större område med talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd skyddas och kan bevara biologisk mångfald knuten till talldominerad barrblandskog med bland annat skogshöns som tjäder.

Naturreservatsbildningen i Höghult södra prioriteras i enlighet med den strategi som finns vid urval av skogsområden för långsiktigt skydd (Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län, 2006), Länsstyrelsen i Jönköpings län och Skogsstyrelsen Jönköping-Kronberg). Höghult södra är inom värdegrupp två och bedöms ha högt värde på beståndsnivå vilket innebär äldre talldominerad barrblandskog med död ved. Höghult södra ligger inom värdetrakten Sydöstra Vetlanda som har höga värden knutna till tallskog och magra hällmarksmiljöer. Området bedöms därför ha goda möjligheter att bevara biologisk mångfald på lång sikt. Höghult södra ingår i Jönköpings läns naturvårdsprogram (objekt nr 85-89) och ligger även inom bränningslandskapet nordöstra Småland och Östergötland (Strategi för naturvårdsbränning i sydöstra Sveriges skyddade skogsområden år 2012-2022).

Höghult södra är beläget inom Emåns avrinningsområde och är därmed inom riksintresse för förbud mot vattenkraftsutbyggnad, 4 kap. 6 § miljöbalken. För de delar av området som ligger närmast Gårdvedaån gäller strandskydd.

Avsaknaden av större avverkningar under lång tid har bidragit till hög ålder på träden och naturvärden knutna främst till äldre tall och hällmarksmiljöer.

Länsstyrelsen bedömer att Höghult södras höga naturvärden motiverar ett skydd mot avverkning och borttransport av död ved men även exploatering i form av bland annat byggnation. Området är även i behov av en anpassad skötsel för att efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna tall och lövträd genom i första hand återkommande naturvårdsbränning. Området ska därför skyddas som naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara skogen med de strukturer och arter som hör till en äldre talldominerad barrblandskog.

Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § miljöbalken avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i berörda dagstidningar. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 16 januari 2017 och de gäller omedelbart även om de överklagas. Kungörelsen införs i Smt-gruppen den 22 december 2016, vilket innebär att ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 12 januari 2017.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Anneli Wirtén beslutat och naturvårdshandläggare Helena Uhlén varit föredragande, har även enhetschef naturskydd och tillsyn Malin Lund och avdelningschef Per Hallerstig deltagit.

Anneli Wirtén

Helena Uhlén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan med bilagor
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Naturreservatet Höghult södra

Bilaga 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2016-12-13, dnr 511-4426-2014

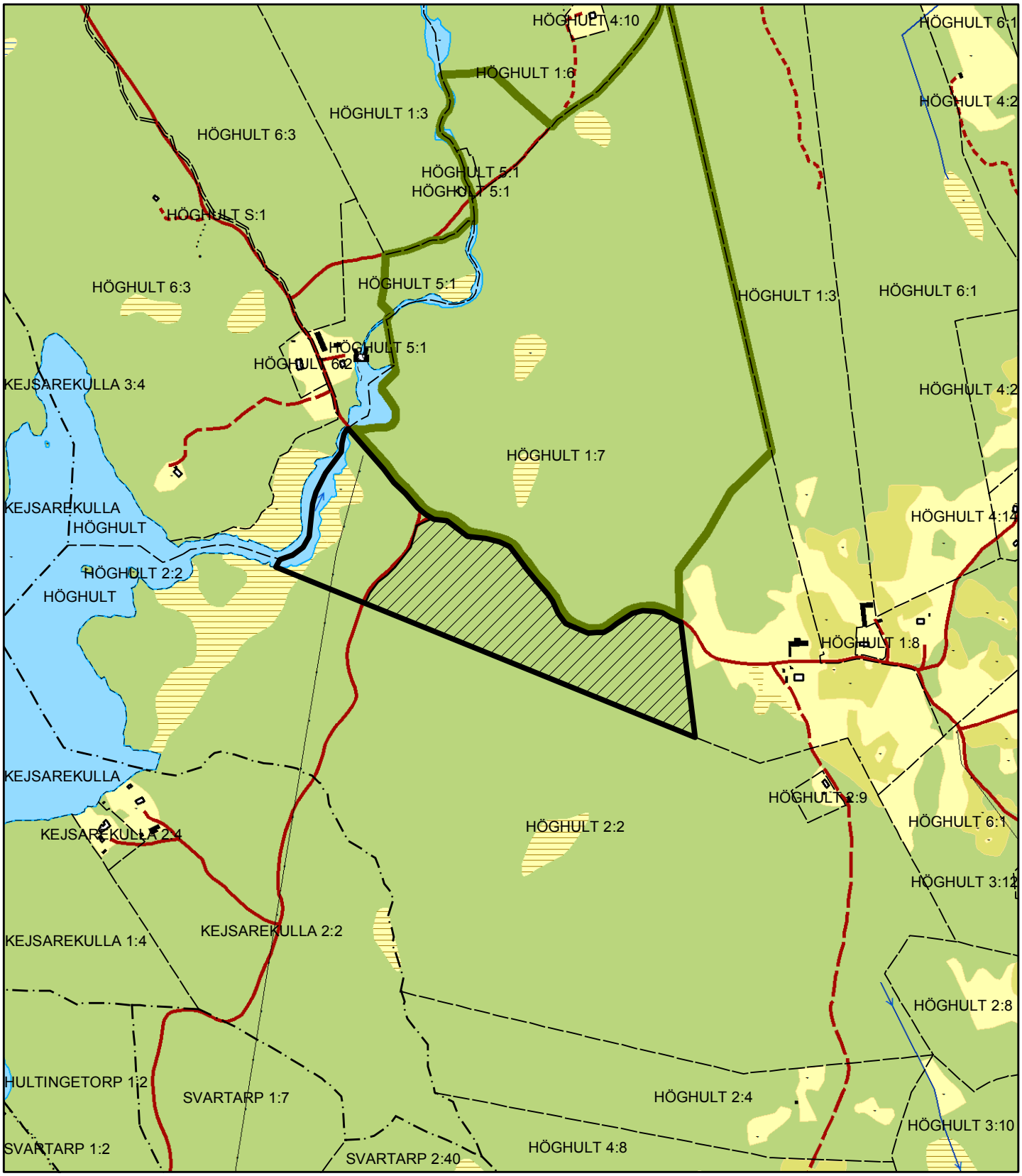

1:10 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Gräns för naturreservatet Höghult södra

Föreskriftsområde enligt 7 kap. 6§ MB

N

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Skötselplan för naturreservatet Höghult södra i Vetlanda kommun

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING 1
SKÖTSELPLANENS GILTIGHETSTID 1
1. SYFTET MED NATURRESERVATET 2
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET 2
2.1 Administrativa data 2
2.2 Topografi, geologi och hydrologi 3
2.3 Historik och markanvändning 3
2.4 Växt- och djurliv 3
Urval av arter 4
2.5 Friluftsliv 5
2.6 Bebyggelse och anläggningar 5
2.7 Källförteckning 5
3. MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR NATURRESERVATET 5
3.1 Övergripande mål med skötseln 5
3.2 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder 5
3.3 Friluftsliv och gränser 6
3.4. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder 7
4. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING 8
4.1 Uppföljning av skötselåtgärder 8
4.2 Uppföljning av bevarandemål 8
5. BILAGOR 8

Skötselplanens giltighetstid

Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen i Jönköpings län år 2016 och gäller tills vidare men bör revideras när tillsyn eller uppföljning visar att behov finns. Beslutets syfte och föreskrifter sätter ramarna för skötselplanens revidering. Beslut om naturreservat fattades 13 december 2016.

Vid frågor om skötsel av reservat kontakta Länsstyrelsens växel, telefon: 010-223 60 00.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att

- bevara en äldre talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd med dess biologiska mångfald

Syftet ska nås genom att:

- efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna gammal tall och föryngring av tall och lövträd i talldominerad barrblandskog genom i första hand återkommande naturvårdsbränning

2. Beskrivning av området

2.1 ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Höghult södra
Skyddsform	Naturreservat
Areal	14,4 hektar (ha) varav vatten 0,6 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	✓ Levande skogar ✓ Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Vetlanda
Socken	Näshult
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13)
Mittpunktskoordinater	N6344808 – E527831 (SWEREF99TM)
Lägesbeskrivning	ca 5 km sydöst om Näshults kyrka
Fastighet	Höghult 1:7
	Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Markägarkategorier	Enskild
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Areal per markslag

Skog	13,2 ha
Vatten	0,6 ha
Övrigt	0,6 ha

Naturtyper		*Natura 2000-habitat*	
Barrblandskog	13,2 ha	Taiga (9010)	9,4 ha
Vatten	0,6 ha	Ej Natura-habitat	
Våtmark	0,6 ha	Ej Natura-habitat	

2.2 TOPOGRAFI, GEOLOGI OCH HYDROLOGI

Höghult södra är relativt kuperat och bitvis blockrikt. På ett antal ställen finns berg i dagen så jorddjupet är varierande men utgörs överlag av ett tunt moränlager. Bergrunden består av yngre graniter. Lägsta punkten i området är nere vid Gårdvedaån som ligger ca 200 meter över havet och högsta punkten ligger ca 225 meter över havet, i reservatets östra del.

Området omfattar en liten del av Gårdvedaån. Den ingår i Emåns avrinningsområde och kalkas regelbundet sedan 1984. Ån har en hög fragmenteringsgrad beroende på de vandringshinder, främst dammar, som finns i vattensystemet.

2.3 HISTORIK OCH MARKANVÄNDNING

Skogen i östra delarna av reservatet saknar till stora delar synliga spår av skogsbruk. Enstaka träd har tagits ut och vindfällen har tagits till vara men generellt har skogen fått sköta sig själv sedan skogsbetet upphörde. Enligt avmätningskarta från 1699 nyttjades marken till utmarksbete, förutom området närmast ån som användes för madslåtter. Detsamma gäller hundra år senare enligt storskifteskarta från 1799. På laga skifteskartan från 1842 har två stugor tillkommit i närheten av ån, dels torpstugan Stenbrohult och dels en stuga med ängsmark runtomkring. Stugan med ängsmark runt kan ha varit en ängslada. Till torpet Stenbrohult, som även hade en källare, fanns det odlingsytor och odlingsrösen enligt kartan från 1842. Rester av detta syns fortfarande. Öster om denna benämns området som bergbundet med mycket tall, och så ser området i östra delarna av reservatet ännu ut. Området för madslåtter är under igenväxning av huvudsakligen lövträd. På ekonomiska kartblad från 50-talet var området närmast ån ännu relativt öppet, övrig mark var skogbeklädd.

Skogen har tidigare använts för skogsbete och man kan även tänka sig att marken delvis brändes för att förbättra betet.

Det finns en registrerad kulturhistorisk lämning i området enligt fornlämningsregistret och det är torplämningen Stenbrohult (Näshult 103:1).

2.4 VÄXT- OCH DJURLIV

Området består av barrblandskog med inslag av hällmarksskog och små områden med sumpskog. Skogen är nästan uteslutande talldominerad men bestånd med grandominans finns. Enstaka lövträd av främst björk och asp förekommer. Marken är mager och tallarna är ofta ganska klena även om de

är gamla, de äldsta är ca 150 år. Området har varit mer öppet tidigare, en del av granarna har många och grova grenar långt ner på stammen. Det finns en hel del både levande och döda enbuskar vilket också tyder på att området har varit mer öppet. Det finns en del död ved av olika ålder och grovlek, både stående och liggande. Den föryngring som sker i naturreservatet är främst från gran. I fältskiktet växer det blåbär och lingon och i bottenskiktet växer det husmossa och väggmossa. På hällmarken är olika renlavar dominerande. Hänglavar av både tagellavar och skägglavar förekommer rikligt. Signalarterna grynig blåslav och långfliksmossa har noterats i området. Väster om vägen, på före detta inägomark, ner mot ån är skogen en gles blandskog med stort inslag av lövträd, främst asp men också mycket björk. Asparna är i åldern 0 – 60 år gamla och gran växer upp under asparna. Det finns även enstaka träd av ek, oxel och sälg. Närmast ån finns det en översvämningspåverkad zon där det växer pors. De gamla träden i kombination med förekomsten av hänglavar, död ved, tjocka lavmattor på berghällar och block, små sumpskogspartier, vattendrag, lövträd med mera bidrar till områdets höga naturvärden.

Tjäder finns i området, i övrigt är djurlivet dåligt undersökt.

URVAL AV ARTER

Nedan redovisas kända förekomster av signalarter och arter i EU:s fågeldirektiv. Arterna är indelade i grupp och därefter i bokstavsordning efter det svenska namnet med det latinska namnet inom parentes.
Kategori: S3 (högt signalvärde), S2 (medelgott signalvärde), S1 (lågt signalvärde). EU (arter fågeldirektivet).
Inventerat: det år som senaste fyndet observerades.
Referens: LST (Länsstyrelsen).

Tabell över kända förekomster av signalarter och arter i EU:s fågeldirektiv.

Art	*Kategori*	*Inventerat*	*Referens*
Mossor			
Långfliksmossa (*Nowellia curvifolia*)	S3	2016	LST
Lavar			
Grynig blåslav (*Hypogymnia farinacea*)	S1	2016	LST
Fåglar			
Tjäder (*Tetrao urugallus*)	EU	2014	LST

Kända förekomster av signalarter av mossor, lavar och kärlväxter är större i naturreservatet Höghult och dessa arter kan förväntas förekomma eller sprida sig till Höghult södra.

2.5 FRILUFTSLIV

Höghult är inte ett välbesökt skogsområde. Det finns inga iordningsställda stigar eller andra anordningar för friluftslivet i området.

2.6 BEBYGGELSE OCH ANLÄGGNINGAR

Reservatet genomkorsas av en väg och en elledning, samt avgränsas i norr av en väg. Ingen bebyggelse eller övriga anläggningar finns i området.

2.7 KÄLLFÖRTECKNING

Bilaga 1 till fågeldirektivet
Fornlämningsregistret. Riksantikvarieämbetet.
Länsstyrelsen i Jönköpings län. Databas över hotade arter.
Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1995. Natur i Jönköpings län.
Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2006:8.
SGU. Jordartskartan.
SGU. Berggrundskarta.
Skogsstyrelsen 2000. Signalarter – indikatorer på skyddsvärd skog.

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL MED SKÖTSELN

Höghult södra ska vara en biologiskt värdefull barrblandskog och uppvisa de strukturer och arter som är typiska för naturtypen talldominerad barrblandskog. Skötseln i reservatet ska i första hand vara inriktad på att bevara befintliga naturvärden genom att efterlikna en naturlig störningsregim med begränsning av gran och åtgärder för att gynna tall och lövträd genom i första hand återkommande naturvårdsbränning. Vid behov får främmande och/eller invasiva arter bekämpas mekaniskt inom hela naturreservatet.

3.2 SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER

Hela naturreservatet är ett skötselområde med två delområden, se skötselplankarta bilaga 2a.

SKÖTSELOMRÅDE 1	BARRBLANDSKOG	14,4 HA
Naturtyp:	Talldominerad barrblandskog	13,2 ha
	Vatten och våtmark	1,2 ha
Natura 2000-habitat:	Taiga (9010)	9,4 ha

OMRÅDESBESKRIVNING

Större delen av området utgörs av barrblandskog där det mesta är talldominerat. I reservatet finns tallskog både på frisk mark och på hällmark.

Detta varvas med grandominerad barrblandskog på de mer fuktiga partierna. Mellan ån och vägen finns gammal inägomark och våtmark vid vattnet. Den gamla inägomarken växer igen med lövträd, bland annat asp. Här finns rester av en byggnadsgrund och odlingsrösen.

BEVARANDEMÅL

Området ska utgöras av en biologiskt värdefull, gles talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd som björk och asp. En biologiskt värdefull barrblandskog präglas av stor åldersfördelning hos träden samt föryngring av tall och lövträd, ett tunt humustäcke, blottad morän/sand/sten, stående och liggande död ved och en för naturtypen typisk artrikedom vad gäller insekter och fåglar. Omvälvande störningar i form av en brand kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Arealen talldominerad barrblandskog med inslag av lövträd ska utgöra 13,2 ha, varav taiga ska utgöra minst 9,4 ha.

RESTAURERINGSÅTGÄRDER

- På den gamla inägomarken mellan ån och vägen, i delområde 1b, röjs granföryngringen bort senast år 2023 i syfte att gynna successionsstadiet med asp.

LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

- Inom delområde 1a genomförs kontrollerade och lågintensiva naturvårdsbränningar i intervaller om 20 till 50 år. Fuktstråk som sumpskog utelämnas vid bränning. Bränningen ska reducera humuslagret, möjliggöra föryngring av tall, begränsa gran, skapa en gles skog där marken blir solbelyst samt skapa viktiga strukturer som död ved och blottad jord och sten. All eventuell bränning ska föregås av noggrann planering och utredning samt omgärdas av nödvändiga säkerhetsarrangemang. Vid naturvårdsbränning så ska uppföljning enligt Naturvårdsverkets riktlinjer vid naturvårdsbränning ske.
- Om naturvårdsbränning inte är genomförbar eller inte får önskad effekt, inom delområde 1a och 1b, kan det bli aktuellt med röjning av ung gran eller ringbarkning av gran för att gynna tall och lövträd. Det kan även bli aktuellt med markstörning för att skapa markblottor i syfte att gynna tall och lövträd. En eventuell markstörning ska i första hand ske i områden som nås från vägen.

3.3 FRILUFTSLIV OCH GRÄNSER

Inom naturreservatet Höghult södra görs inga anordningar för besökare utöver en informationstavla.

För lokalisering av informationstavla, se karta bilaga 2a.

BEVARANDEMÅL

Gränsmarkeringen för området ska vara i gott skick. Besökare till reservatet ska kunna ta del av föreskrifter och information om områdets naturvärden genom en informationstavla som är i gott skick. Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket, hjälpa besökarna att få sina förväntningar uppfyllda och bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.

SKÖTSELÅTGÄRDER

- Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- Informationstavla ska placeras ut inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft. Informationstavlan kan samordnas med naturreservatet Höghult.
- Informationstavlan ska innehålla karta över området, information om naturreservatets naturvärden samt naturreservatsföreskrifter för allmänheten.

3.4. SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	**Var**	**När**
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft
Informationsskylt	I vägkorsningen, i kanten av naturreservatets norra gräns.	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1a	Senast år 2030 och därefter i intervaller om 20 till 50 år.
Röjning av ung gran	Skötselområde 1b	Senast år 2023
Röjning eller ringbarkning av gran, markstörning, tillfällig stängsling	Skötselområde 1a och 1b	Om naturvårdsbränning inte är genomförbar eller inte får önskad effekt

4. Dokumentation och uppföljning

4.1 UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska följas upp och dokumenteras enligt Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens riktlinjer.

4.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivsvärden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden.

5. Bilagor

2a Skötselplankarta

Naturreservatet Höghult södra

Bilaga 2a

Skötselplankarta
Tillhör Länsstyrelsens beslut
2016-12-13, dnr 511-4426-2014

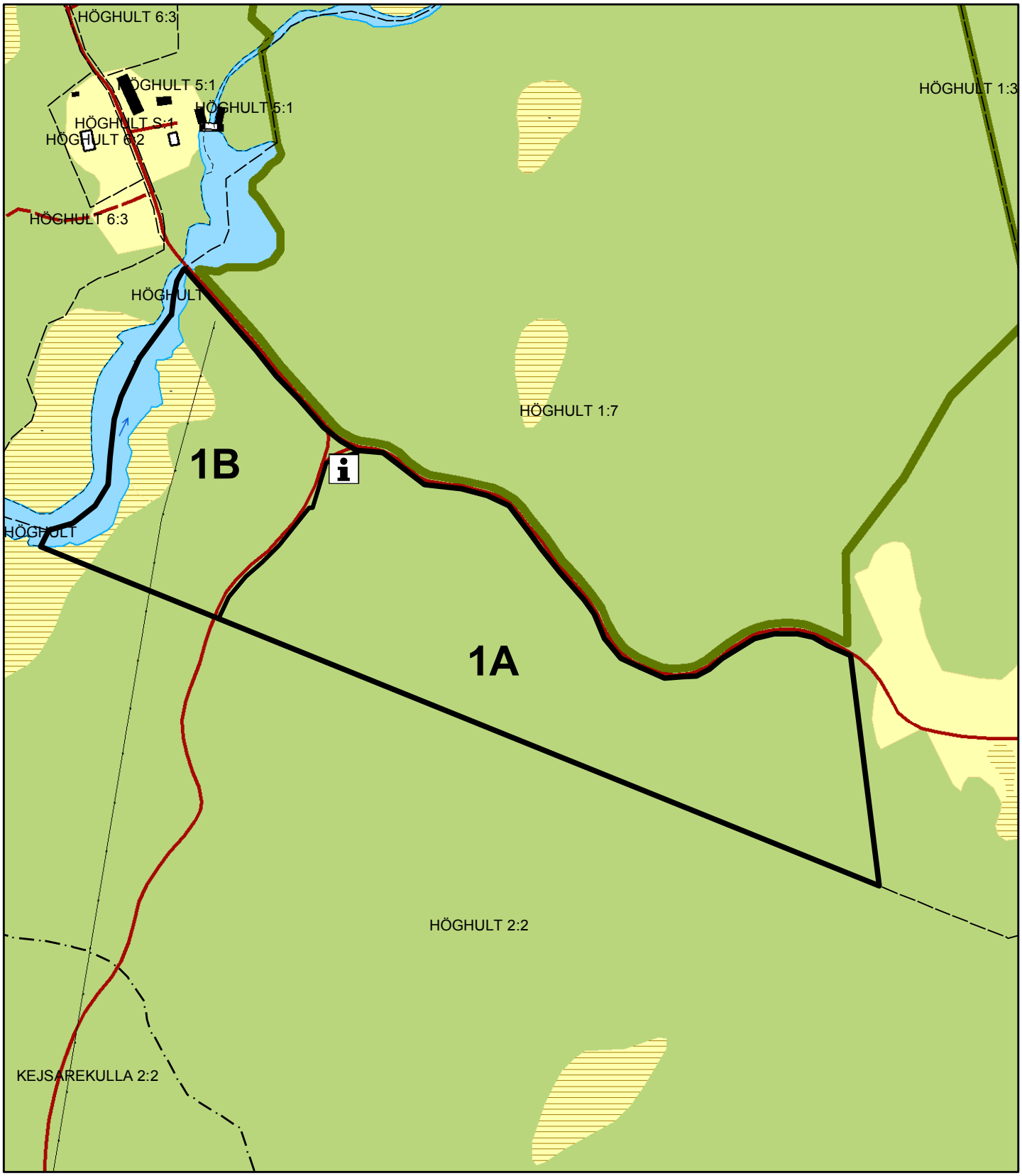

Gräns för naturreservatet Höghult södra

Skötselområden

Informationsskylt

1:5 000

N

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping